84 (5 Абх)
Г 94

Д. Гулiа.

1925.

„Сара сvҧсviт“

Фарс

(Аурvст аqнvт еiҕагоуп).

Аqуа Сужуҧ. Пер. советская типография 19 1921 г.

Г 94
v. 2 ... 1925.

ІАЛОУ АУАА.

Андреі Іван іҧа Мухоловкін, абанка чіноунік 40 ш. іхѵҭѵуеіт.

Оліга Васіл іҧhа, убрі іҧhѵс, 25 ш.

Сергеі Петр іҧа Туманов хаҭѵ̀ѡнѵ змоу, 30 ш.

Апрікаш̆чік аҧсѵжра абіуро аqнѵҭ.

Степан, мухоловкінаа р-лаҕеі.

Шеӂѵуп. Мухоловкнн аш̆арш̆аф іҕурщнѵ акушетка дѵҕуп. Іааігуасѵігуа аqуҷалҕуа ащҕмѵщҕҕуа рҕаргѵланѵ ігѵлоуп. Стеҧан, арѵмарах̆ ігѵлоу астол іҕугѵлоу аҵѵмза ірҵоіт, аҧенҷѵр ащг̆ѵ ааіртѵуоіт. Іаашуоп.

БИБЛИОТЕКА АБХАЗСКОГО ИНСТИТУТА ГУМАНИТАРНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ

Стеҷан ілах̇ еіҕуп. Днеінѵ акушетка іҕу (аҷсѵ) Мухоловкін аш̆арш̆аф іхѵ іааҕухнѵ, днеіхуаҷшнѵ іхѵ ааіртцѵсѵуеіт, нас днѵхѡанѵ, наq днаск̆анѵ дгѵлоіт.

I. СҕЕҶАН.

Сҕеҷан. Зѵнʒак дѵҕутцѵіт, еh, Анца hазшаз, абрі абас ішҷаqалѵеі іаалѵрq̆анѵ. Аклуб ах̆т̆ дааіт, амардѵуан дѡѵхунан, ащ ааігуара днѵіх̇ан еҷшаанѵ—абѵҕ-ha дѵѡкаhан, іҷсѵ ѡеіхѵцт. Еh, qзеіҷшра оѡѵаhѵз! ас сѵуеігуҕѵуамѵзт... (дц̆ѵуеіт). Дѐан... Дѵзѡѵдан... Дѵуаѡѵҷѵшʒан...hаі, убѵр ҕаклубҕуаг̆ѵ амца іагандаз. Дзаралхаз-

ҕг̆ѵ, ігу іазѵмѵчhазт, іванѵза тqуацзар акухапубрі а̇кухѵеіт іҷсраг̆ѵ. Ḣееі, дзеіҷшра оѡѵ—аhѵз: Дх̇ѵн, баша оѡʒамѵзт. Угу уаіргомѵзт, дѵуҕцq̆омѵзт... Аhкуаӂ длѵеіҷшѵз ц̆ѵщ̆ш̆ома... Зег̆ѵ рзѵ сѵгура ігон... „Сҕеҷан! ацігар qаҵа іqаз зег̆ѵ hахама?-ha дантцаалаг̆—„Зег̆ѵ ha“ іасhон. „Нас унеінѵ аіаш̆чік̆ ѐѵц хтѵ ha“ сеіhон. Арі ҷсаҕа бзіа іанак̆узаалаг̆ щк̆ѵ ѡазкеі—зкаба мааҕ ірѵҷсамѵз нѵq̆уігаʒомѵзт... (Дц̆ѵуеіт). Знѵ зѵнлаг̆ѵ ібӂѵ ѡсѵҕуіргон: „Сҕепан, арҕ сѵматаҕуа аѐѵц ha рhоуа іалагѵеіт ha сѵqоуп“

ћа,—„Ааі, аѐvц ћа рћоіт“ анvсћалаѓ—„Нас, унарvханv уара іга ћа сеіћалуан. Ш̆ђа, уцанv дvђшаа арі еђш ауаѡ—аh. Уазкv іаанхаз рѐv оѡv матцv ізvушам (дц̆vуѐіт). Саh, х̆vрц̆ац̆а!.. Андреі іђа. Ц̆анађ гvларђас іуоуааіт, ухрађ бзіахааіт...

2. Урђvі Оліга Васіл іђhаі.

ОЛІГА Васіл іђhа. (Арvђарах̆ѣvі ащаqнvѣ). Сђеђан іqоутцауазеі ара?

СЂЕЊАН. Ібvмбоі, сц̆vуеіт, аhкуазк.

ОЛІ̀ГА ВАСІЛ іђhа. Уц̆уа ћа аѕѓv уара дvумvћеіт.

СЂЕЊАН. Ааі, сара аѕѓv дvсмvћаѕакуа сц̆vуеіт... аh даара сгу далоуп...

Уі ус дvуаѡаhvн...Дvуаѡvсvірvн...

ОЛІГА Васіл іђhа. Асамоуар іхvіанv іузvђугvлоума?

СЂЕЊАН. Іхvіоп.

ОЛІ̀ГА Вас. іђhа. Іѡнагал арах̆ акрvфарђах̆...

СЂЕЊАН. І̀саhаіт (дцоіт). Абрі сvірмі! Озкv ачаі акузма зvѕбаху ћаѣvз? Аѕvша алvіааізаап убауоу... убрvѓ бзіоуп арђђуа ађсv іахvімаhауа...

3. Оліга Вас. іђhа (лvмала)

Оліга Вас. іђhа. Ћеі, Андріа рvцhа̊! ас іаалvрq̆анv іђсра—уађаімvшхароуп! аха тцоуп, арі ас іаалvрq̆анv іђсv ілvщщанv дкаhалуан, арі есv-

мша дахцалуаз аклуб аӗѵ ірһаз акѵ акун, аха сара сазѵqатцаʒамкуа абрі еҧш ауадаѡ саҕущеіт. (лхатца іӗѵ днеінѵ, іш̆арш̆аф ааіҕухнѵ днаіхуаҧшнѵ, наq еіҧанаіҕулѵрщѵуеіт). Дѵҧсѵіт! аоѡѵ данѵҧслаӗ іҧѵнтца еідѵҧсаланѵ іqалоіт рһоіт. Абрѵг̆ іҧѵнтца еідѵҧсаланѵ іqалѵеіт. Абар, ш̆ҧа сара сѵеібахѵеіт... Арі цг̆ароуп... (ҧѵҧк аабӂѵсѵуеіт)... Аха уезг̆ѵ арі іжра аус еітцхат̆уп... Сергеі Петра іҧаг̆ѵ дѵqам, арі аус зег̆ѵ сара схаӗѵ іаазгароуп. (Ателефон ахѵqоу астол днадгѵланѵ, дѡат̆оіт, нас „атрубка“ аашҧѵхнѵ дҧацазкоіт) ісѵ-

ҧѵіш̆, бхатцкѵ, № 383—25... Закузеі? 25 сһеіт, 35—ракум... ааі, ааі... іҧабуп... Арі аҧсѵжра абіуро аума... усс ісѵмоу убріоуп... алѵҧсаа дсоут... Закузеі?...арі заку бзамѵqу азкоузеі? алѵҧсаа дсоут анѵсһа, аʃѵ дѵсцѵҧсѵіт ауп, схатца дѵҧсѵіт... ібаһауоу: схатца... ааі,—сара сгуанѵла, сара сѵбӂала, сцазжаш̆а аһасабала мацаралаг̆ѵ бааҧсѵк сшаҕущаз бдѵрѵрг̆ѵ qалуан... Закузеі? Бабанхауа бһама? Щара щзѵѡноу аѡнѵ інаркнѵ ахѵѡнѵк рӗѵ сѵѡноуп, Феодор іѡнаӗѵ...Ааі...аѡнѵ а № 7 Аеі. Арі закут̆ зцааш̆оузеі!? Һазлабѵхуа-

рѵзеі бћама, сара слѵ-
ҧсаа ібзаҭра щара іщѵл-
шоуам, нас арі закуҭ зҭаа-
ш̆оузеі? Сара сзѵш̆ҧоу іара
іжроуп... Закузеі? Дѵш-
ҧабжѵуеі ћа щҭааума-
ма?.. Даара ібзіанѵ
іжра qасҭар заqаћа ісѵз-
ҭарѵзеі?.. Ібзіанѵ... ааі...
ізѵҧсахарѵзеі?.. Закузеі?.
Ас оѡѵ іаћахеума, арі
рѵћроуп... Сара ачара-
ура акум щнапѵ іанѵс-
ҭуа, ҧсѵжроуп... Ішаана-
гѵуа ажразѵ̀ ізкгарѵзеі?..
Ісћоуа щаћауама? арі
щара оѡѵ ілѵмшаша аqа-
ра щаћоуазаап. Сара
хаҭа санѵіга счара арі̀
щара іщћоуа аҭкѵс
імаріанѵ іћазҭеіт... ћара
аҧахѵума, іаҧахѵу зеґѵ

щара іщ̆ѵҕущҭароуп...
ащаћаца ућа, іхаҧха-
разѵ ућа, дѵзлагаҭу ућа-
зеґѵ щара щхаѐѵ іаазк
гароуп... щара щѵqнѵ
іҭаґ іларqунѵ ірмаріанѵ
аҧсра заqаћа оѡѵ ізҭа-
рѵзеі? Закузеі? Уаћа ак-
ґѵ щзагѵрхаʒуам? Уаћа
іаармаріаща ізѵqамлаʒоі?
ћаі, урҧ, „атаксаҕуа“
ҧсѵхуак рѵмамзаап... Нас
ішҧазѵурѵі, даащѵш̆ҧ
аʃѵ аҧсѵ дѵзщаша аку-
базѵ, іааларqуʒа́нҭѵі, іма-
ріоу ажра аћасабала. А̀аі
ааі, озкѵц̆ҕа. (Атрубка
наq ателефон аѐѵ інѵк-
налћауеіт).

4. Урҧѵі Сҧеҧанеі.

Сҧеҧана. (дц̆ѵуеіт) Аћкуазж
асамоуар аазгѵеіт...

Оліга Вас. Іҧһа. Убрі аӱѵ-уара ушаqуҵра Анҵа-узша. Уара сѵхшѵѡ еілаугѵоіт...

Сҕеҧана. Ібһоуа саһауеіт, аха саһ даара сгу далоуп...

Оліга Вас. Іҧһà. Сара сгу далѵмс ӱѵуӥоуама!

Сҕеҧана. Бара бзѵ уі дзакуҭѵузеі! моумоу, сара уі іда сѵqазаара шѵqалара сѵздѵрам.

Олга Вас. Іҧһа. Абрі озкѵӱqа уцеіӥ аһаӱѵѵ. Про тасоу іqѵнӡа.

Сҕеҧана. Ібзіоуп.

Оліга Вас. Іҧһа. Іаарласнѵ абраанӡа уааі һа іаһ... Уі іакун хущҭѡѵс, һаӱѵмс імаз, ас іаалѵрqанѵ, ігѵі—ӗѵі амѵрһакуа

дѵзгаз ачѵмазара уі ідѵрѵшт, уі анаѡс дѵрѡаӱѵх аполіцiаӱѵ ірѵҕ абрі іqалаз—адѵрра...

Сҕеҧана. Ібзіоуп, аһкуазӝ... уі аусһарҕаӱѵ ара һаҧх̀оуп іах̀ѵqоу... һаі, Анҵа һазшаз, іҧсѵӥахазеі мѵщан! (дӱѵуа дцоіт).

5. Оліга Вас. Іҧһа (лѵмацара)

Оліга Вас. Іҧһа. Заку усѵузеі, заку уадаѡѵузеі?.. Арі зеӱѵ һшѵмгуҕӡоз іqалѵеіт... Аѡнѵ данааі іҧсраӱѵ уі акухѵеіт... Даара ус бзіа сзѵqаіҵеіт, һара аҕахѵм... Ҵоуп арі Андреі Іван іҧа дѵеіҧшѵуп, аха сара уі ізласѵхуарҕоузеі (дӱуа).

Сара, агірҕ зеӣѵ урqуатц, іхѵіоу ащѵматаӣѵ сѵмам. (Іаарласнѵ арѵӷарах̌ѣѵі ащ днѵѡнашѵлоіт).

6) Мухоловкін (імацара)

Мухоловкін—(ібж̌ѵ гоіт).

„ааба іцоуа! зкба іцоуа! дааѣѵхоіт, аш̌арш̌аф ааіхѵіхѵуеіт, ҕуҕуала дааѣарhасѵуеіт). Сѵцацазаап! Аха уезӣѵ іарбан саа-ҕѵуш̌? Ооh! зкасааҕк рѣѵ інеіх̌азаап. (Акушетка аqнѵѣ дѡѵлбааҕоіт, ізгуамҕакуа ащҕҕуа зҕагѵлоу аqуӷалҕуа данрѵлаҕала, іххѵ еілѵеіцоіт). Арҕ закузеі? Араqа абаhча ду qартцазаап! Сабаqоу мщан сара? (днаҕшааҕшѵуа)... ҕара аҕахѵума

сѵѡнѵ сѵqоуп. Аха арҕ аqуӷалҕуа, ащҕҕуа араqа ірѵуазеі? (ігуалащаіт). Ецѵ сара аклубаѣѵ сѵqан, уах̌ѵнѣѵі аѡнѵqа сааіт... Сааіт--нас... (Інапѵ рѵхха ілах̌ дасѵуеіт)... Озкѵш̌ҕа іздѵрѵуеіт іqалаз.. Амардуан санѵхуноз сгу еілахуон... Сѵҕсѵ маҵханѵ скаhазар акухап, аха ҕаса ішсѵх̌лаҕуоз реіҕш. акумкуа еіцанѵ ісѵх̌зар qалап, убрі аqѵнѣ, сѵхаара сѵҕҕѵс ҕсѵс сѵҕх̌аʒанѵ сѵгѣалтцазар qалап. Арі ӷаш̌аѣуп.. Сара сѵҕсѵіт —аку! hа, hа, hа! Аха сара аклуб аѣѵ ецѣѵі амш сѵцѵмнѵqуеіт, ішѵqалаҕуаз зкдѵруандаз...

Арі зѵ̀ѵ̀ѵз аԥсѵ іоуп... Аф̌ѵ асааіт шаԛа ібааԥсѵузеі. Ісѵмаз зеґ̌ѵ сѵ̆ԥцеіт (іґ̆ѵбаԛуа еімѵідоіт, ф̌ѵ̆ш мааԥ раѵ̀ абазк сґ̆ѵба іԥакѵ̀ѓеіт (асԥена аґ̆ԥаѵ̀ Олга Вас. Іԥһа лѵбж̌ѵ гоіт). Сѵ̆ԥґ̆ѵс лѵбж̌оуп, Сѵ̆ґ̆ԥалапѵґ̆ґ̆ш, еіґ̆ѵуп, санѵ̆ԥсѵ аґ̆ԥаѵ̀ іԛалуо збап. (Ікаһаз аԛуґ̆ԛалґ̆уа рԥѵ̆ԥґ̆уа рё̆ѵ іргѵлоіт, дѵ̆ґ̆ԥаланѵ аґ̆ԛарґ̆аф шѵіґ̆ѵрш̆ѵз еіґ̆ԥш іґ̆ѵрш̆нѵ дѵ̆ґ̆ԥалоіт)

7) Оліга Вас. іԥһа

Оліга Васіл - іԥһа. (Ателе́фон ӑёѵ днеіуеіт) ісѵ̆ԥґ̆ґ̆ш бхатԛѵ № 483—47... Аеі, аеі, іԥабуп... Аврора лмаԥаза аума? Бара бхаԥа боума? Дàара ібзіоуп... Ібаԛазкуа Олі-а Вас. іԥһа Мухоловкін лоуп... Аеі, аеі .. Сѵбж̌ѵ бѵмдѵрѵуоі? Уі усоуп, аха убріаԛѵ̀нза сгуамтԛѵуа сѵ қоуп... Даара бааԥсѵла... схатца, сгу сеанзамкуа іаалѵрф̀анѵ ауе бзіа сзѵқаітґеіт. Заку ус бзіоузеі һа бтґааууама? Уаґ̆ау іібара усѵуп. Іаха аклуб аԛнѵ̀т дхѵнґ̆ѵ аѳнѵ дахааіз дѵіԥсѵіт! Тоуп, знѵзѵ̀нла іԥсѵмаѵ̀ч хаґ̆ԛа даафалалон, дкаһалуан, аха...Іԥа̄буп, бгу іалѵрснѵ бахсѵдаґ̆ґ̆ѵлаз, бгу іалсґ̆а Анґ̆а баԛуімѵрш̆аґ̆іт. Іаалѵрф̀анѵ іԥсра ісѵтґ̆уаз, ісґ̆ахґ̆уаз реідгалара саѵ̀намѵтзеіт; ащѵмаѵ̀а һа акґ̆ѵ сѵмам... Ас дґ̆ш̆ѵԥ-

суаз заа, ҧѵҕк шѵбӂаз іздѵрѵр, ащѵмата ісҕаххашаз заа ʒахт̆ѵс бара бнапѵ іанѵсҵара сѵqан... Ащага бћа агі іаҕахҕуоу бара ібдѵрѵшт... Уі ћара аҕахѵума. Акѵ еіҧшѵмкуа сбѵћоіт іаарласнѵ іʒахнѵ ісзааҕѵі... Ішҧа?... Даара імаріоу акѵ сзѵʒах... даараʒа імаріоу...

Мухоловкін. Уҧшѵіш̆, сара санѵҧсѵ, лхѵ-аіѐакра дшалага.

Оліга Вас. іҧћа. Ааі, ааі... даара ібзіоуп... Убас уаха хулҧазѵ уезг̆ѵ іаабҕѵіп... Іҕабуп... абзіаʒа...

8. Сҕеҧанаі Оліга Вас. Іҧћаі.

Сҕеҧана. (Дц̆ѵуеіт),,. Аћаҕѵм дѵцоуп, дѵмѐѵхацт

аћкуазж, аполіціа адѵр. ра амʒѵрхах̆ча ірѵіҕеіт. Ааі іан—ац̆албеіт... арѵг̆ дааіт убуо...

Оліга Вас. іҧћа. Дѵзусҕа іаа? акуба—qаҵаѳѵ іоума?

Сҕеҧапа. Араат̆уп.

Оліга Вас .іҧћа. Арах̆ уааіҧхеіш̆ лассѵ... Ох, заку мѵх̆т̆узеі сзѵҕуща! сгу—сѐанʒамкуа сеібамхѵеі. Арах̆ ащѵмата сѵмам, арах̆ схѵ зҕускѵуа сзѵмдѵр ѵуа сѵqоуп..

9. Оліга Вас. іҧћа, Туманов, Мухоловкін.

Туманов. (Мух̆оловкін іах̆ днаҧшнѵ) дѵҧсѵц̆ҕама мщан?

Оліга. Вас. іҧћа. Усоуп' сѵхаара! Абрѵг̆ ћаігуҕ-

15792
БИБЛИОТЕКА АБХАЗСКОГО ИНСТИТУТА ГУМАНИТАРНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ

лар акун.

Туманов. (Даазхуцѵуа) Аоѡѵ дѵоуп, дѵqоуп, нас іаалѵрq̆анѵ і д у н е і іҧсахѵуеіт. (Оліга Вас, іҧһа дѵнлѵдгѵланѵ, лʒара інапѵ аакуршарѵ дѵігуʒѵуеіт)... Щежѵбзіа сѵхаара!

Мухоловкін (дахѵіоу дѵһѵмѵцѵуа...) Аус бзіаҕуа еілсѵргара сѵqоуп ҧсѵнѵшҧах̆.

Оліга Вас. Іҧһа (даацлѵрҧхашоща).. Серіожа! мак̆ана іара даг̆ѵмѵх̆щащацѵт цҕа,уара сгудкѵлѵуа, с р ѵ х х о у а сѵуманѵ аѡнѵ уѡноуп. Дрѵцһаумшаʒоі уара, ісцѵҧсѵз схатца!

Туманов. Һаі, асѵір бһома..

зеҕа сѵмам сѡѵза бзіаху... Сара бзіа узбуан іанакузаалаг̆, аха аіһарак̆ бзіа узбауа саналага уҧһѵс бзіахуі, гурҕахуі сареі бзіа һаібардѵрнѵ, нас һаізнѵӂнѵ уара есѵмша, уҧсѵеіҧш іубуаз аклубах̆ ацара уаналага нахѵс ауп. Убрі нахѵс һара уара уqамзара іахq̆анѵ гуӗѵҕра һмоуʒацѵзт.

Мухоловкін. Һаіт аҕаафѵр закуҕуоузѵіш іі̆һоуа!

Туманов. Атцабѵрг аумі іаһһаша, сара сѵҧсѵ хаара, Андруша бзіаху іҧсра убрі аqѵнʒа сеігурҕеіт, снеінѵ даагудѵскѵландаз сгуахуоуп сшѵqоу

Мухоловкін. Уҧсvхvрӗv‘ абрах̇ сааігуарах̇ уааіуанда, уҧvнҭа хvззкарvн!

Туманов. (Оліга Вас. іҧһа дааігудvҥҥаланv)— Ӏхабҭарvу, сара дааразa сvнасvҧ бзіан... Абар, б х v бақуіҧхазеіт... Ш̆ҧа сара сvмацара бvсҭхазеіт... Сvмацара.

Оліга Вас. іҧһа. Ах, Серіожа!... ҧаса һара іаһvуалvу qаһҭап, даазкvп, анvщ даһҧап, нас уареі сареі һабзіебабараҭv һҥалап!...

Мухоловкін. Іһамбарvі, ш̆а ра ҕаафvрҕуа, сара сшvзжжvуа, анvщ сшащҧvуа!

Туманов. Даара ібзіоуп. Сарӗv абасоуп сгу ішаанагvуа, аха бара дvук

бхv аҷабаа абмvрбан. Ҭоуп, Андруш̆а бара дvбхаҭан, аха бара ібдvруазааіт, уі ожv абнах̇ дvqоуп (хvх̇ інапv ірvхоіт)— сара—абра сvqоуп...

Оліга Вас. Іҧһа. Оһ, Серіожа.. Арі іаалvрq̆анv, самеігуҕзонv, абҕааҥа іqалаз, даара ц̆ҕа сеіланагvеіт... Агірҧ зеӗv урqуаҭ, імаріанv іжра qаларазv срvлазеіт—уі третіі разріадҥа ізvш̆ҧоу ауп, іqалозаап іҭаӗӗv ірмаріанv ажра—Четвіорртvі разріад—ҥа ізvш̆ҧоу ала...

Туманов. Ҧvҧк мvцхунv ібvццазарӗv ібvмгурҩан, уі бара бзv даара дv-

бзіан...

Мухоловкін.—Ћаіт ақаафѵр! сѵірѐхощаґѵ даѐѵуп убуо!..

Туманов. Ђѵђрак сцашт, бѵмш аабзіахѵеіт.. АбІуро аѐѵ сцанѵ бзіа ізбоз сѡѵза Андруша ізѵ „ве нокк“ аахуанѵ іаазгашт.. (даагудѵікѵлоіт)... бхѵ аџа абмѵрбан, ібдѵруазахаіт (хѵх̇ інапѵ ѡарѵханѵ) уі убра дѵqоуп, іђсађа бзіахааіт, сараабра сѵqоуп! (Дцоіт).

Ю. Оліга Вас. іђћа(лѵмала)

Оліга Вас. Іђћа. Ћаі! Заqа дѵуоѡѵсѵірѵузеі, заqа оѡѵш̆а бзіа імоузеі абрі Серіожа Петра іђа! Сара схаца іђсѵзѵі іареі оѡѵ ізлѵеідѵікѵларѵзеі, ѡѵху

рѵбӂоуп. Мщан, убрі еіђш іqаз. аоѡѵцѵрщ̆ага, аоѡ—баӑђсѵ сах̇ђаіццеі убѵсqан... Сѵірѵуп, уазхупѵр. Сѵіруп!.. (Арѵђ̆арат̆ѵі ащала дцоіт)

II. Мухоловкін. (Ѝмацара)

Мухоловкін. (Ђш̆аала дѡеіханѵ дѡагѵлоіт). Сара сѵђсѵіт. Арі, агірђ шѵqазаалаґ, сѵђћѵс арі лѵрцабѵргѵуоіт, аха арі маќа аћаґѵмѵі аполіѵіеі іақушаӑђнѵ рнапѵ ақурѵмцацт. (Ащах̇ дѵђшцуеіт(. Ақаафѵр хша Сара акѵ еіђшѵмкуа ібц̆ѵсш̆ашт, сађћѵс сара сѵђсѵ анђаз іезѵбѵуз агуђжага ещш, сара ісѵш̆ђагѵланѵ іааіуа бхаца ѐѵцґѵ убрі

еӈш агуӈзкага ус ізvqа-
бӈар. Уі бара бзv іуада-
ѡvу усvм, дvук ахбvрӈ-
рvмħаӗv сvqоуп, убрі
ала сш̆а анvбулаӗ аж-
ѡан іалалаз сvӈсӗv бvр-
ӈvнчvшт. Сара заа, іqаб-
ӈаша qабӈаанʒаӗv, аӈ-
ш̆ара ду бvсӈоіт, сара уі
бара ібзvнагʒарvмħа ґу-
ѡарас іахсvмам аqнvт̆.
(Асценах̆ дѡасканv) Аӈа-
бvрг уħароуп,. арі ус
сvірvуп. Закут̆ сvірӈуо-
зеі ӈсvнvш̆ӈах̆ оѡv еі-
лvіргаӈуо, еілvікааӈуо!
Акv—уӈħvс уара узv
лгубvлра зеіӈшроу, ѡба
—ууа бзіа уара узv ігу
іӈоуі, дvшvузнvqуоі еілv-
ургооіт... Сара агура га-
нv сvqорп уі аӈаафvр,

Туманов 50-qа манаӈ ірv-
ӈсоу „венокк“ ааганv
сӈа—сӂv х̆щаш̆а ішна-
ӈуітӈуа,—убрvі анаѡс
ħадгункӗv схаіргvлар qа
лап, абрі еӈш аѡvра
аӈанv: „Уӈvнчха, сvха-
ара сѡvза, агурӈара аамӈа
аанʒа“. (Інапv, аӈvуанах̆
іѡарханv, Туманов ібӂv
іхатӈанv). „Уі уа дvqоуп,
сара—абра“! Ħаіт аӈаа-
фvр! Сара сvхшvѡ іӈна-
qvуала, хар змам, сvуо-
ѡvуп ħа зхv зvӈх̆аʒуа,
іӈħvс уħа, іӈааӈа уħа
іара ізv ішvqоу ідvрразv
—лассv, лассv дv̆ӈслар
іамѡоуп! (Асцена, аш̆-
ӈах̆ аӈазкабӂ гоіт)—Анд-
реі Іваніч „марш“ уіар-
ӈах̆, уш̆арш̆аф уатӈаіа!

Уаqа іаhа уҕѵнчхап уара. (дѵш̆ҕалоіт іш̆арш̆аф іҕуҕсанѵ).

12. Сҕеҕанаі апрікаш̆чік̆і.

Сҕеҕана (ічаврала іблаҕуа ірѵцҕоіт, араqа дѵqоуп апрікаш̆чікг̆ѵ).

Апрікаш̆чік. Дабаqоу мщан іҕсѵҕ; у'аh?

Сҕеҕана. Абар аш̆арш̆аф іҕурщнѵ дѵш̆ҕоуп. (Іхѵах̆ала аш̆арш̆аф дѡахнѵ дѵіірбоіт). дѵбзоуща дѵqамѵі! Усоумі?

Апрікаш̆чік (Акушетка анаqҭірах̆ща дгѵланѵ). Ііашаҕ̆ҕанѵ (Мухоловкін дѵіхуаҕшѵуеіт). Аҕабѵрг уасhап, абрѵі еҕш аҕсѵ лахѐѵха, аҕсѵ ҕѵшза

сара, дсѵмбаʒацт іанакузаалаг̆. Арі ҕнѵщѵнҕрах̆ іргоуа дѵеішмоу ачарах̆ ддѵҕулараща дѵш̆ҕоуп. Кѵр дѵчмазаѡѵзма?

Сҕеҕана. мамоу. Знѵзѵнла іҕсѵ маҵханѵ дкаhалуан.-Нас дѡагѵлон, дшѵqац еҕш дѵqан.

Апрікаш̆чік. Ҕhѵс—дѵімзама?

Сҕеҕана. Дѵіман.

Апрікашчік. Уаҗкѵ ш̆ҕа іздѵрт уі длахѐѵханѵ дзѵqоу—іҕhѵс дахѵлҕѵрҭѵз акухап дзеігурҕѵуа!

Мухоловкін. Арі аҽада дшѵубоуа еҕшҕ̆ҕа дѵбзамѵqумзаап убуо!

Сҕеҕана. Ішѵуhаз акузарг̆ѵ qалап.—аhкуазкѵі іареі дѵуʒʒак егеімабзіамѵзт:

Есѵмша, е і ц Һ а у а н, есѵуаха еісѵуан.

Апрікашчік. Уеіҧшӗѵ ҹалоіт, еіцоуӗѵ ҹалаҕуоіт.

Сҕеҧана. Дѵзѵусҕа арі іхѵ наҹ іназѵрҺѵ? (ірҽеіуеіт).

Апрікашчік. Іара ахала іҹалазарӗѵ ҹалоіт. Іаха дѵҧсѵма?

Сҕеҧана. Ашара х-сааҕк агнѵ...

Апрікашчік. Ус акузар маӗка даӗѵмѵхщащацзаап... Уазкѵӗ дѵҧхаҙа, дҹуандаҙа дѵҹоуп.

Сҕеҧана. Асѵір, дѵбзамзааіт?

Апрікашчік (Ащага—арулетка—аашҕѵіхѵуеіт. Абзаца рщага шҕѵзхѵуа аҕерзца роуп „(ҺаРа зщага шҕаҺхѵуа аҧсца

роуп) . . . . . .—(Дѵіщоіт). ѡарш̆ѵнакѵі ф-вершоккѵі,—Убѵс іанаҺцап (Асцѐнах̆ днасӗанѵ іѡѵуеіт).

Сҕеҧана. Ц̆-ҭума акуба ізѵҹащцуа?

Апрікашчік. ІмаріоуҺоуп ішҺарҺа, уі „третіі разріад“ ауп—„3-і разріад“ аӗѵ ҧсаҭ кубоуп іҹаҺцуа.

Сҕеҧана. Һаі-аҺкуазж Анца длѵҕущіааіт, озкоума ахаіӗакра даналага, акубац̆ҹаӗѵ іҕунагоз ізѵҹалѵмцеіт.

Мухоловкін. Сара ілсѵрбап ахаіӗакра зеіҧшроу.

Апрікашчік. Уцеіш̆, дад, аҺкуазж лҹѵнҙа, аҧсѵ іщага шѵш̆ҕѵсхѵз лаҺ...

нас, уаһа кѵр салһарцѵ дѵqазарґѵ—ісалһааіт.

Сђеҷана. (Іблаҕуа рѵцҕуа) Уазкѵҕq̆а еілѵрганѵ іуасһап. (дцоіт арҕарах̆ѵі ащàла).

13. Апрікашчік (імала)

Апрікашчік (Мухоловкін дѡеіхагѵланѵ іш̆арш̆аф аашҕѵхнѵ дѵіхуаҷшѵуеіт, нас аш̆арш̆аф ѡаіҕурщнѵ дѡагѵлоіт асценах̆). Сѵіруп ц̆ѵуш̆ҕ арі, заqа дѵҷсѵ ҷѵшʒоузѵі, лахѐѵхОузеі, іжра оѡѵ ізѵмгуҕраѵ̆ѵ еҷш ауп дшѵqоу.

14. Апрікашчік, Сђеҷана, Мухоловкін.

Сђепана. Даґсмцажеіт. Дц̆ѵуеіт, лнапѵ лq̆оіт...

Апрікаш̆чік. Лара дц̆ѵуеіт, іара дѵччоіт. Аҷсабараѐѵ іqамлуаһа еґѵqам! Умш аабзіахѵеіт. (Дцоіт. Сђеҷана ҷѵҕк дѵіцнасҕоіт).

Мухоловкін. (Дѡатцq̆оіт) Оѡѵ іхамѵшҕѵша історіоуп абрі! Сара ас саашҕалаʒар, сѵмгѵлар, іудѵруазе, сѵржѵрґѵ qалап... Аха мап, Оліга Васіл іҷһа, губҕан сѵбѵмҕан, арі аqѵнʒа бѵсзѵнаш̆ҕуам. (Астол аqнѵѵ̆ ателефон щѵqуҕуа ааҕуіхѵуеіт)... Аҷсѵжра абіуро... Іабануш̆ уі абра?... №383 25. лһеіт сгуахуоіт... Ііашоуп, усоуп... Ащq̆у наq інѵҕуцанѵ ателефон атрубка аашҕѵіхѵуеіт...Ісѵҕ-

ѵіш̆ а № 383-25... Ааі ааі... Іђабуп аҕ̆ѵзба... Ателефон аѐѵ іqада?... Уара оума аҕсѵжра абіуро еіhабѵс іамоу?.. Даара ібзіауп... Мухоловкін іжра унапѵ іанѵртцеіт сгуахуоіт, усоумаш̆?... Мухолов-кін уhама?.. Ааі, даара ібзіоуп!.. Щара̀ іаащѵш̆ђѵз абра дѵqан, аҕсѵ іщага ш̆ђѵхнѵ ігѵеіт... Нас іqоузеі, узазтцауазеі?... Іqала убріоуп аҕсѵжра ахдѵрҕеіт... Данѵржѵуаг̆ѵ аѐhара ҕц̆ам... Ізбан?.. Ізбан умбоі, омаща іубаша убріоуп, аҕсѵ дѵбзахѵеіт... Ааі, дѵбзахѵеіт! Ізѵуурѵзеі, іђахѵмхѵеіт аҕсрауаhа акг̆ѵ... Ухумаруама?

Закуѣ хумарроузеі іубаз! арі сара іуасhоіт, ііашац̆qанѵ... Іщацажуа дѵзѵусђа? Іара аҕсѵ іхађа іоуп. (Атрубка наq ателефон іѡахаірҕоіт). Hаhа, hа... Дѵрѡаг̆ѵх аʃѵ дааyеіт. Іаарласнѵ аш̆арш̆аф уцѵтцал: мщан сара сѵмҕсѵі!...

15. Сђеҕанаі Мухоловкінѵі.

Сђеҕана. (Аподнос іманѵ днеіуеіт, аподнос ац̆цала ачаі, ахуша, ача—хаа анѵуп, ҕш̆аала арѵђараx̆ѣѵі ащах̆ дцоіт).

Мухоловкін (ҕш̆аалаща) Сђеҕана!...

(Сђеҕана даађрѵсѵуеіт, даангѵлуоіт, дщанѵ днаҕш—ааҕшѵуеіт) Ааh? Закузеі? hаі, Анца hазщаз

ісѵх̇зѐі мщан!... Аҧсѵ ібӂѵ іргазща саhаіт!...

Мухоловкін. (ҧш̆аала) сара сзѵ згу акѵу Сҕеҧана!

Сҕеҧана. (дщанѵ адаш̆маѐѵ дѡаҭоіт, дҕѵц̆ҕѵц̆ѵуеіт. Анца Уара ду усѵцхраа! Іррahаҕ Іhаҕуіҕу саh іҧсѵ! ірҕѵнч Уҭѵ Андреі іҧсѵ!...

Мухоловкін. (Акушетка дааҕуҭанѵ). Іух̇зеі уара, удагуахама аф усааіте!

Сҕепана. (Іподнос уаqа адаш̆маѐѵ іаанѵӂнѵ ҧш̆ѵмаҧха агуҕах̇ҭѵі ащах̇ дцоіт дбар—баруа). hаі сара. hаі сара!!

Мухоловкін. (дѡагѵлоіт). Арі абзамѵqуг̆ѵ сара

сѵбзахара дарщеіт убуо! (Аподнос ах̇ дѵҧш̆ѵуеіт). Арі ішҧаqалѵеі, аха іахаіӂҕеі амла саргуаqѵіт (Аподнос астол інѵҕуҭанѵ, ачаі ахчаҕ наҕанѵ ізкѵуоіт, апеченіаг̆ѵ іфоіт). Знѵзѵнла аҧсг̆ѵ ҧѵ ҕрак ег̆ѵімфарг̆ѵ qалоіт, аіhарак дѵҧсѵуща--дѵҧсѵмща іqалуа! Дѵрѡаг̆ѵх іааyеіт, афѵ урҕ ірѵсраҭѵ, ачаі цҕа азкха сѵрѵмҕеіт (дааццакнѵ іац̆ца ааҕарцнѵ, афѵрhа іш̆арш̆аф дѵнцѵҭалоіт).

16. Урҕѵі Тумановѵі.

Туманов (дааіуеіт,, венок“ бзіак іманѵ, Сҕеҧана уі дѵіш̆ҕагѵлоуп, аха озкѵг̆ дҕѵц̆ҕѵц̆ѵуеіт)

Туманов. Сҕеҧана уара іуҥоуа сара ісзеілѵмкааіт — закузеі іубарбарѵуа?

Сҕеҧана (інапѵ ҁоо, іш̆апѵ ҁоо, аҧсѵ іах̆ дѵҧшѵуа) брр...ва-ва-ва...ду--ду...

Туманов. Арі ма аѡѵ даш̆ѵіт, ма іхшѵѡ еілагѵеіт (ігуаҕѵуа—ізѵмгуҕѵуа аҧсѵ дѡаіхагѵлоіт) озкѵ арі авенок аҧсѵ іахѵіҕусҭара сѵздѵрхѵуам: іхѵ іаҕусҭарѵу іш̆апѵ ах̆ѵ іш̆ҕасҭарѵу?.. Сҕеҧана уара іузѵмдѵрѵуоі „авенок“ аҧсѵ іахѵіҕусҭара?

Сҕепана (інапѵ ҁоо) дѵбз... дѵбз...дѵбз....

Туманов. Аа, іздѵрѵіт, ігу іҕуҭаҭуп. Ус іqаҥҭап. (Авенок наганѵ, аҧсѵ

інаіҕуҭанѵ дѡаеіхѵрхуанѵ ..... ш̆ҕах̆ла дцоіт). Ухраҕ бзіахааіт, дад, сѡѵза бзіаху. Уҵ ҵамҕхаала.

Мухоловкін. Даара ібзіоуп, Сеазѵскѵп.

Туманов. (Дѡаідҁоіт, Сҕеҧана днеігудҥалоіт, ізк̆ѡа ісѡахѵіш̆ѵуеіт) Закузеі?

Сҕеҧана (Дш̆анѵ дҕѵҷ—ҕѵҷѵуа) бррр. бррр...

Туманов Арі уара уоума?

Сҕеҧана. Ааҥ?

Туманов. Уара уакузма?

Сҕеҧана. Ааҥ?

Туманов. Фу, абаа! аѡѵ даш̆ѵуп (днеіуеіт ҧш̆аала аҧсѵ іааігуа, дзѵрѡѵуе)т) Сара сзѵрш̆азеі,

ћара аҕахѵума—дѵҕсѵіт! арі зеґѵ абні іоуп ізхароу.. (Сҕеҕана іах̇) аѡѵ дашнѵ дѵqоуп... Оліга Васіл іҕћа дабаqоу?

Сҕеҕана (Акѵ іҕахѵуп іћарцѵ, аха ізћом, днапq̇а ш̆апq̇оо, іӗѵ раћанѵ дгѵлоуп.

Туманов. Аѳадазкбаа! (Іаарласнѵ арѵҕарах̇̆ѵі ащах̇ дцоіт).

Сҕеҕана (Аҕсѵ іах̇ днаҕшнѵ, нас іхѵ шхоу дѵѡѵуоіт агуҕанѵ̆і ащах̇) дѵбз. . .дѵбз. . .дѵбз...ћоуа

Мухоловкін (імала)

Мухоловкін. (Авенок дахуаҕшѵуеіт, дѡагѵлоіт)здауаћа зѵмҕа сѵмбаша сѡѵза бзіа іаћѵмҕоуп абрі. Зеҕшра венок бзіо-

уаеі! Арі алаґѵ оѡѵ ідѵруеіт уі сара іҕсѵеҕш бзіа сшѵібуаз; сара сгуабѵлра qнѵ̆, сара сѵҕћѵсґѵ бзіа дѵімхабацеіт; сара аклубҕуарарах̇ сћазоо, сандѵҕуз, сара сгу ѐѵуамѵзт, ларґѵ сгу ѐѵҕѵуеіт ћа дашшѵуамѵзт, убѵрҕҕуа рѵqнѵ̆ ћауа бзіа аҕш̆ара іаћҕарґѵ іамѡоуп. (Авенок акушетка інѵҕутцанѵ асааҕ дахуаҕшѵуеіт). Ш̆ҕа іаамҕоуп аматцурах̇ѵ ацара (Арѵмарах̇̆ѵі ащ ах̇ дцоіт).

18. Тумановѵі Оліга Васіліҕћаі.

Тумацов (Ацазкара даѐуп). ћара аҕахѵума аҕсѵ ізла-

іӄунагѵауала днѵqугаҭуп, сѵхаара, аха бареі сареі һамацара...

Оліга Вас. Іӄһа. Аха уі маӄа ара дѵqоупеі... Арѵґ узелѵмцоі уара?...

Туманов. Ібзіоуп. „Абра дѵqоуп“, аха уі дѵзгѵлуам, абра даанѵ ізһаһуам: „щара сара сѵзкӝон, арі сара іздѵрѵіт“ һа. (Даагудікѵлуоіт. лара).

19. Урӄѵі Мухоловкінѵі

Мухоловкін (Арѵмараҳ ала) „щара сара сѵзкӝуан, арі сара іздѵрѵіт!“

Тумановѵі Оліга Вас. Іӄһаі (Іѡеібарӱаанѵ акреслаӄуа іѡрѵӄуһауеіт).

Мухаловкін (дѡархагѵлоіт). Щѵмщан, щӄѵнчха, щара щѵнасѵӄ сара саӄѵрхагам.

Дад, уара Туманов, уӄахѵзар сара сѵӄһѵс уара дга, уӄахѵзар ехаӱqаґѵ: сара сѵӄсѵіт! (ібӝѵ ѡардунѵ) Сӄеӄана! Сӄеӄана!

20 Сӄеӄана (ащ дѵлагѵлоп)

Мухоловкін. Спалто, Схѵлӄа, сһарґ...

Сӄеӄана. (Дгурӄоо інапӄуа qоо, дѵбз ..дѵбз...дѵбзоуп!

Іаарласнѵ аӄарда лѵеіуеіт.

Д. Гуліа.